

Uppdrag 42 (samordna tidiga insatser för asylsökande m.fl) – redovisning från Länsstyrelsen i Södermanlands län

Process

Hur uppdraget genomförts

Den struktur som Länsstyrelsen i Södermanlands län har skapat i länet för samordningsuppdraget består dels i ett regionalt nätverk för asylfrågor, dels organisering av större anordnarträffar. Under året har ett kalendarium för TIA-insatser återupprättats i projektform för att underlätta kontakt mellan föreningar och för att undvika schemamässiga kollisioner.

För övrigt deltar Länsstyrelsen aktivt i de befintliga nätverk som en del av kommunerna har för integrationsarbete och där även ideella organisationer ingår. Den främsta informationskanalen direkt till det stora flertalet föreningar utgörs av mejlutskick.

Det regionala nätverket sammanträder två gånger per år för erfarenhetsutbyte, diskussion om behov av insatser och upprättande av informationskanaler.

TIA- anordnarmöten anordnas årligen tillsammans med Länsbildningsförbundet Sörmland. Samtliga anordnare i länet möts och etablerar kontakter sinsemellan. Nätverksträffen gör det också möjligt för Länsstyrelsen att bilda sig en uppfattning om hur insatserna fungerar.

För att kunna bedöma var insatser behöver göras sammanställer länsstyrelsen information från dels Migrationsverket, dels frivilligorganisationerna om var de asylsökande bor. Denna information delges organisationerna i samband med utlysning av TIA- medel. På motsvarande sätt delges Migrationsverket och organisationerna information om dem som har fått beviljade TIA- medel efter varje beslutsomgång. Detta sker i form av listor som sprids och läggs ut på Länsstyrelsens webbplats.

Den långsiktiga delen av samordningsuppdraget består i skapande av relationer till det lokala civilsamhället och vidmakthållande av den uppbyggda strukturen. Som en del av detta driver Länsstyrelsen projektet ”Forntidsvandringar” där flera av TIA-aktörerna är engagerade. Vandringsturerna leds av en arkeolog och en integrationsansvarig från Länsstyrelsen och planeras och genomförs tillsammans med lokala medarrangörer som också rekryterar deltagare. Syftet är att erbjuda mötestillfällen och trevlig samvaro för dem som är intresserade av olika kulturer i såväl nutid som dåtid. Forntidsvandringarna är inne på sitt fjärde år och bidrar till en viss sammanhållning mellan medarrangörerna, men också till kontinuitet i Länsstyrelsens lokala engagemang.

Resultat

Vilket utfall och resultat arbetet genererat
<p>Samordningsuppdraget har genererat ökade kontaktytor mellan TIA- anordnarna och mellan anordnarna och myndigheterna. Önskemål finns om fortsatta träffar. Försöken att involvera de föreningsansvariga i respektive kommun har dock inte varit framgångsrikt.</p> <p>De ökade kontaktytorna har i sin tur lett till ökad förståelse för varandras förutsättningar, flera samarbeten och att information om insatserna har kunnat spridas till asylsökande från flera olika aktörer.</p> <p>Länsstyrelsen kan inte bedöma omfattningen av målgruppens deltagande i insatserna. De enda som för statistik över detta är studieförbunden.</p> <p>Andra avdelningar inom Länsstyrelsen har också berörts av samordningsuppdraget genom bl a forntidsvandringarna där ju ofta asylsökande deltar. Det rör exempelvis ämnesområden som naturskydd, miljömål, kulturmiljö och friluftsliv.</p>

Analys

Vilka slutsatser som kan dras av genomförande och resultat. Samlad bedömning av helheten.
<p>Antalet inskrivna vuxna i Migrationsverkets mottagningssystem i Södermanlands län har under året minskat med 28 procent och under de två senaste åren med 46 procent. I början av år 2020 finns det i länet tusen vuxna asylsökande inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem. Länsstyrelsen kan inte bedöma hur stor andel av de asylsökande i länet som deltar i TIA- insatserna, men de lokala föreningarna märker minskningen tydligt.</p> <p>Länsstyrelsens insatser har fungerat bra när det gäller möten, samlingar och konferenser. Digitala hjälpmedel och lösningar passar dock inte alla frivilligorganisationer. Länsstyrelsens tillhandahållande av ett lokalt kalendarium och handfast stöd har exempelvis inte fungerat.</p> <p>Framgångsfaktorer för spridning av information om insatser är samarbete mellan organisationer. För att organisationerna själva ska nå ut med information om sina insatser krävs ofta att nyckelpersoner i målgruppen engageras. I vissa fall är det helt avgörande.</p> <p>En väg till framgång både när det gäller typ av insats och hur målgruppen kan nås är att engagera asylsökande att själva ta mer plats som aktiva organisatörer av olika initiativ. Då kan det underlätta med en lägre grad av organisation, där inte allt är bestämt i förväg.</p> <p>Det är viktigt att inte omedvetet bidra till att skapa ”första och andra klassens medlemmar” i ett initiativ, där vissa medlemmar (t ex volontärer) förväntas vara aktiva organisatörer och givare, medan andra medlemmar (t ex asylsökande) kanske möts av subtila signaler om att de ses som resurser som ska förädlas, som passiva mottagare av service och omsorg. Här skiljer det en hel del mellan TIA- anordnarna och Länsstyrelsen ser det delvis som sin uppgift att bidra till reflektion över detta och den praktiska innebörden av jämlikhet.</p>

Länsstyrelsens avslutande kommentarer

De ideella organisationerna och lokala eldsjälar behöver stöd av ”möjliggörande byråkrater” för att kunna vidmakthålla ett engagemang i integrationsfrågor. De behöver också information eller utbildning som bidrar till att de själva kan se sina respektive roller i ett större sammanhang. Att främja kontakterna mellan kommunerna och de ideella organisationerna kan vara en framgångsfaktor. Samverkan mellan de ideella organisationerna och den offentliga verksamheten kräver ofta en hög grad av tillit, vilket med tiden kan skapas av informella och individuella relationer. Tillit tar dock tid och en förutsättning är ömsesidig anpassning som blir lättare när inte allt är så styrt. I mer flexibla och mindre organiserade kontexter är det lättare att anpassa sig ömsesidigt.

Lucie Riad, integrationsansvarig